University of Tehran Prees

Journal of Language Research

Online ISSN: 2676-3362

https://jolr.ut.ac.ir

Assessing Teachers' Interpersonal Intelligence and Its Effect on the Language Learning Process: A Case Study of Iranian Learners of French

Seyedeh Yasamin Sajjadi [1] ✉, **Atefeh Mirzaie** [2]

1.Corresponding Author, Assistant Professor, Department of French Language and Literature, Faculty of Humanities, Bu- Ali Sina University. Hamadan, Iran. Email:y.sajjadi@basu.ac.ir

2. Ph.D. in French Language Teaching, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran. E-mail:atefe70mirzaei@gmail.com

Article Info

Article Type:
Research Article

Article History:
Received:
26, July, 2026

In Revised Form:
26, August, 2026

Accepted:
13, September, 2026

Published Online:
21, September, 2026

Keywords:
Interpersonal Intelligence – Multiple Intelligences – Communicative Skills – Foreign Language Teaching and Learning – Iran.

Abstract

The present study aims to investigate the role of French language teachers' interpersonal intelligence in improving teaching quality and enhancing the communication skills of Iranian language learners. Given the importance of emotional and communicative dimensions in the language learning process, this study seeks to evaluate teachers' interpersonal competencies and examine the extent to which these competencies influence learners' learning experiences. The theoretical framework is based on Gardner's Theory of Multiple Intelligences, particularly the concept of interpersonal intelligence, which emphasizes the ability to understand others' emotions, needs, and motivations and to establish effective interactions. The study adopts a mixed-methods quantitative–qualitative approach, with data collected through a questionnaire administered to 200 French language learners. The examined components include empathy, active listening and attention, emotional support, effective communication, clarity in conveying concepts, understanding learners' needs, and the quality of classroom interactions. The collected data were analyzed using statistical methods and qualitative analysis. The findings reveal the following: First, learners do not evaluate French language teachers' interpersonal skills as satisfactory, and, from their perspective, the quality of teacher–learner interactions requires improvement. Second, teachers' ability to motivate learners and provide emotional support is not perceived as adequate, which may affect learners' classroom participation and learning experiences. Third, the results indicate that specialized linguistic knowledge and mastery of teaching methods alone are insufficient to ensure effective instruction. The ability to communicate effectively, understand learners' emotional needs, and create a supportive learning environment is also of fundamental importance. The study highlights the need to reconsider French language teacher education and professional development programs and to incorporate training in interpersonal skills and emotional intelligence into these programs. Accordingly, strengthening teachers' interpersonal intelligence may contribute to improving the quality of educational interactions, increasing learners' motivation and participation, and enhancing their satisfaction with the learning process. Therefore, systematic attention to teachers' communicative and emotional competencies constitutes an effective step toward achieving more effective and learner-centered French language instruction.

Cite this The Author(s): Sajjadi, S. Y., Mirzaie, A.,(2026): Assessing Teachers' Interpersonal Intelligence and Its Effect on the Language Learning Process: A Case Study of Iranian Learners of French. Journal of Language Researches, No. 1, Vol.17 , Serial No.32, Spring& Summer-(53-73). https://doi: 10.22059/jolr.2026.420959.666971

Publisher: University of Tehran Press.

© Author(s) retain the copyright. Seyedeh Yasamin Sajjadi,Atefeh Mirzaie

DOI: https://doi.org/10.22059/jolr.2026.420959.666971

1. Introduction

Interpersonal intelligence, as defined in Gardner's Theory of Multiple Intelligences (1983), concerns the ability to understand others—their emotions, intentions, motivations, and needs—and to respond appropriately in social interactions. This capacity is particularly relevant to educational environments, where the quality of teacher–learner relationships is central to classroom life. In foreign language education, teaching extends beyond the transmission of linguistic knowledge. Teachers interact with learners who differ in proficiency, needs, emotional responses, and communicative expectations, and their ability to recognize these differences, listen attentively, and respond empathetically shapes how learners experience the classroom. The aspects examined here—empathy, active attention, emotional support, clarity of explanations, and constructive classroom interactions—should be viewed as context-specific behavioral indicators rather than formal theoretical dimensions of interpersonal intelligence. Despite its importance, the evaluation of teachers' interpersonal competencies has received insufficient attention alongside linguistic and pedagogical skills, although learners' perceptions are especially valuable since they directly experience teachers' communication styles, feedback, and supportive behaviors. Drawing on Gardner's framework, this study investigates Iranian French language learners' perceptions of their teachers' interpersonal competencies through five operational indicators: empathy, active attention, emotional support, clarity of concepts, and classroom interactions.

2. Research Questions and Objectives

The study addresses four research questions: (1) How do Iranian French language learners evaluate their teachers' interpersonal competencies? (2) How are the five operational indicators perceived by learners? (3) Which interpersonal and communicative behaviors do learners consider particularly important? (4) What recurring themes emerge from learners' open-ended responses?The main objective is to examine French language teachers' interpersonal competencies from the perspective of Iranian learners, identifying the behavioral and communicative indicators through which these competencies are experienced. Rather than measuring teachers' psychological characteristics or establishing causal relationships, the study provides a descriptive account of these practices in learners' classroom experiences.

3. Data and Methodology

The study adopts a descriptive-analytical design combining quantitative and qualitative data. Participants were 200 Iranian learners of French studying at language institutes in Tehran, Shiraz, and Hamedan. Data were collected through a 15-item questionnaire organized around five indicators—empathy, active attention, emotional support, clarity of concepts, and classroom interactions—with three items per indicator. Empathy involves understanding learners' feelings and difficulties; active attention, listening and responding to needs; emotional support, encouragement and a supportive atmosphere; clarity of concepts, comprehensible explanations; and classroom interactions, efforts to encourage participation and maintain constructive relationships. These indicators were informed by Gardner's framework but are specific to this research context.The questionnaire was reviewed by three experts and showed a Cronbach's alpha of .82, indicating acceptable internal consistency, though construct validity and factor structure require further investigation. Open-ended responses were also collected and analyzed by identifying recurring ideas and grouping them into broader categories, while quantitative data were examined using descriptive statistics.

4. Results

The findings describe learners' perceptions across the five indicators. The qualitative responses provided further insight into specific behaviors associated with effective teacher–learner relationships. The recurring categories included patience (mentioned 45 times), positive energy and active participation (35 times each), kindness (30 times), and individualized feedback (25 times).Patience emerged as particularly prominent, highlighting the importance learners attach to teachers' willingness to explain concepts, respond to questions, and accommodate individual differences in learning pace. Kindness and positive energy appeared frequently, suggesting learners value respectful and encouraging communication. References to active participation indicate the importance of teachers' efforts to involve learners and create opportunities for interaction, while individualized feedback reflected learners' appreciation of teachers who recognize individual needs and provide guidance addressing particular difficulties.

5. Discussion

The findings emphasize the importance of interpersonal and communicative competencies in learners' perceptions of French language teaching, consistent with Gardner's view that interpersonal intelligence involves understanding others and responding appropriately within social relationships. The prominence of patience and kindness suggests learners value teachers who demonstrate sensitivity to their difficulties and communicate respectfully. In foreign language classrooms, learners may experience uncertainty when expressing themselves or making mistakes; teachers' constructive responses contribute to a comfortable atmosphere. Active attention helps establish responsive interactions, while references to individualized feedback underscore the importance of recognizing differences among learners rather than relying on uniform instructional responses. The findings concerning positive energy and active participation highlight the interactive nature of language education, though they should be interpreted as evidence of learners' perceptions rather than proof that such behaviors independently produce measurable improvements in proficiency.Among the five indicators, empathy, active attention, and emotional support are closely related to Gardner's interpersonal dimension, while classroom interactions provide a broader context. Clarity of concepts is more directly pedagogical, and its inclusion reflects the language-teaching context rather than a redefinition of interpersonal intelligence. The questionnaire examines learners' evaluations of observable behaviors rather than providing a psychological assessment of teachers; it does not establish causal relationships with language achievement, motivation, or anxiety. Limitations include reliance on self-reported perceptions, the need for further validation of the questionnaire's factor structure, and limited generalizability beyond the three Iranian cities studied. Future research could incorporate teachers' self-assessments, classroom observations, and independent measures of learning outcomes.

6. Conclusion

This study investigated Iranian French language learners' perceptions of their teachers' interpersonal competencies through five indicators: empathy, active attention, emotional support, clarity of concepts, and classroom interactions. The qualitative findings highlighted patience, kindness, positive energy, active participation, and individualized feedback, suggesting that learners value teachers who listen attentively, respond sensitively, encourage participation, and maintain constructive communication. The findings underline the importance of interpersonal competencies alongside linguistic knowledge and pedagogical expertise. The study contributes to foreign language teacher education by drawing attention to learners' perspectives, and may inform professional development through greater emphasis on empathy, active listening, emotional support, clear communication, and facilitation of classroom interaction. However, the results reflect learners' perceptions and do not establish direct effects on language achievement or motivation. Further research using validated instruments, multiple data sources, and direct indicators of learning outcomes is necessary.

دانشگاه تهران

پژوهش‌های زبانی

شاپای الکترونیکی: ۲۶۷۶-۳۳۶۲

https://jolr.ut.ac.ir/

ارزیابی هوش بین فردی مدرسان و اثر آن بر روند یادگیری زبان‌آموزان نمونه مورد مطالعه: زبان آموزان ایرانی زبان فرانسه

سیده یاسمین سجادی✉[۱]، عاطفه میرزایی[۲]

۱. نویسنده مسئول، استادیار گروه زبان و ادبیات فرانسه، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بوعلی سینا،همدان، ایران، رایانامه: y.sajjadi@basu.ac.ir

۲.دانش‌آموختهٔ دکتری تخصصی، آموزش زبان فرانسه، دانشگاه تربیت مدرس، ایران، رایانامه: atefe70mirzaei@gmail.com

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:
علمی – پژوهشی

تاریخ دریافت:
۱۴۰۵/۰۵/۰۴

تاریخ بازنگری:
۱۴۰۵/۰۶/۰۴

تاریخ پذیرش:
۱۴۰۵/۰۶/۲۲

تاریخ انتشار:
۱۴۰۵/۰۶/۳۰

واژه‌های کلیدی:
هوش بین‌فردی – هوش‌های چندگانه – مهارت‌های ارتباطی – آموزش و یادگیری زبان خارجی – ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش هوش بین‌فردی مدرسان زبان فرانسه در بهبود کیفیت آموزش و تقویت مهارت‌های ارتباطی زبان‌آموزان ایرانی انجام شده است. با توجه به اهمیت ابعاد عاطفی و ارتباطی در فرایند یادگیری زبان، این پژوهش بر آن است تا ضمن ارزیابی مهارتهای بین‌فردی مدرسان، میزان تأثیر این مهارتها بر تجربه یادگیری زبان‌آموزان را بررسی کند. چارچوب نظری پژوهش بر نظریه هوش‌های چندگانه گاردنر، به‌ویژه مفهوم هوش بین‌فردی، استوار است که بر توانایی درک احساسات، نیازها و انگیزه‌های دیگران و برقراری تعاملات مؤثر تأکید دارد. پژوهش حاضر با بهره‌گیری از رویکرد ترکیبی کمّی–کیفی انجام شده و داده‌های آن از طریق پرسشنامه و با مشارکت ۲۰۰ زبان‌آموز زبان فرانسه گردآوری شده است. مؤلفه‌های مورد بررسی شامل همدلی، گوش‌دادن و توجه فعال، حمایت عاطفی، برقراری ارتباط مؤثر، وضوح در انتقال مفاهیم، درک نیازهای زبان‌آموزان و کیفیت تعاملات کلاسی بوده است. داده‌های گردآوری‌شده با استفاده از روش‌های آماری و تحلیل کیفی بررسی شدند. یافته‌های پژوهش حاکی از نکات زیر است: نخست، زبان‌آموزان مهارت‌های بین‌فردی مدرسان زبان فرانسه را در سطح مطلوبی ارزیابی نمی‌کنند و کیفیت تعاملات میان مدرس و زبان‌آموز از دیدگاه آنان نیازمند بهبود است. دوم، میزان انگیزه‌بخشی و حمایت عاطفی مدرسان در سطح قابل قبول و کافی قرار ندارد که می‌تواند بر مشارکت کلاسی و تجربه یادگیری زبان‌آموزان تأثیرگذار باشد. سوم، نتایج نشان می‌دهد که برخورداری از دانش تخصصی زبان و تسلط بر روش‌های تدریس، به‌تنهایی برای تضمین آموزش اثربخش کافی نیست و توانایی برقراری ارتباط مؤثر، درک نیازهای عاطفی و ایجاد محیط یادگیری حمایتی نیز از اهمیت اساسی برخوردار است. این پژوهش بر ضرورت بازنگری در برنامه‌های تربیت و توانمندسازی مدرسان زبان فرانسه و گنجاندن آموزش مهارت‌های بین‌فردی و هوش هیجانی در این برنامه‌ها تأکید می‌کند. بنابراین، تقویت هوش بین‌فردی مدرسان می‌تواند به ارتقای کیفیت تعاملات آموزشی، افزایش انگیزه و مشارکت زبان‌آموزان و بهبود رضایت آنان از فرایند یادگیری منجر شود. ازاین‌رو، توجه نظام‌مند به شایستگی‌های ارتباطی و عاطفی مدرسان، گامی مؤثر در جهت تحقق آموزش زبان فرانسه اثربخش‌تر و یادگیرنده‌محورتر محسوب می‌شود.

استناد: سجادی، سیده یاسمین ، میرزایی،عاطفه؛ (۱۴۰۵). ارزیابی هوش بین فردی مدرسان و اثر آن بر روند یادگیری زبان‌آموزان نمونه مورد مطالعه: زبان آموزان ایرانی زبان فرانسه: پژوهش‌های زبانی، سال ۱۷، شمارهٔ ۱، بهار و تابستان – پیاپی ۳۲، (۷۳-۷۹).

DOI: 10.22059/jolr.2026.420959.666971

CC BY NC

ناشر: مؤسسهٔ انتشارات دانشگاه تهران. © نویسندگان: سیده یاسمین سجادی، عاطفه میرزایی

۱. مقدمه

انسان موجودی اجتماعی است و بدون شک برای موفقیت در اجتماع، نیازمند ارتباط مؤثر با دیگران است. بر همین اساس، گاردنر[1] نظریه هوش‌های چندگانه[2] را مطرح کرد. این نظریه برای نخستین بار در سال ۱۹۸۳ در کتاب «چارچوب‌های ذهن» معرفی شد. گاردنر با بررسی پژوهش‌های مرتبط با روان‌شناسی، آموزش و علوم شناختی به این نتیجه رسید که هوش انسان را نمی‌توان تنها به یک بعد محدود کرد زیرا بسیاری از جنبه‌های دیگر هوش نادیده گرفته می‌شوند. (Kurt, 2020).

یکی از ضرائب هشتگانهٔ این نظریه، هوش بین‌فردی[3] است که به توانایی درک و تعامل مؤثر با دیگران اشاره دارد. هوش بین‌فردی ارتباط مستقیمی با میزان هوش هیجانی دارد. در زمینه آموزش زبان، این نوع هوش به مدرسان و زبان‌آموزان اجازه می‌دهد به طور مؤثرتری ارتباط برقرار کنند و از طریق درک بهتر نیازها و احساسات یکدیگر، فرآیند یادگیری را بهبود می‌بخشد(Aberkane, 2018). نقش مدرس در فرآیند یادگیری زبان خارجی چندبعدی و حیاتی است و فراتر از انتقال صرف دانش زبانی است(Gan, 2021) . پژوهش‌ها نشان می‌دهند موفقیت زبان‌آموزان به شدت به کیفیت تعامل مدرس، روش‌های تدریس و حمایت عاطفی و انگیزشی او بستگی دارد. بنابراین، با تقویت هوش بین‌فردی، مدرسان می‌توانند تعامل و همکاری در کلاس را افزایش دهند. این روش‌ها می‌توانند شامل فعالیت‌های گروهی، بازی‌های نقش‌آفرینی و تمرین‌های گفت‌وگومحور باشند که همگی به تقویت مهارت‌های زبانی زبان‌آموزان کمک می‌کنند.

هدف اصلی پژوهش حاضر، ارزیابی هوش بین‌فردی مدرسان در فرآیندهای آموزشی است. اهداف دیگر شامل بررسی نقش همدلی در ایجاد ارتباط مؤثر بین مدرس و زبان‌آموز و شناسایی راهکارهایی برای تقویت هوش بین‌فردی در میان مدرسان می‌باشد.

به منظور رسیدن به این اهداف پژوهشی، در این مطالعه تلاش داریم به پرسشهای زیر پاسخ دهیم:

۱.ارزیابی هوش بین‌فردی مدرسان از نظر زبان آموزان چگونه است و چه کیفیتی دارد؟

۲.از دیدگاه زبان‌آموزان ایرانی، کدام شاخص‌های هوش بین‌فردی مدرسان (همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح مفاهیم و تعاملات کلاسی) بیشترین تأثیر را بر رضایت و انگیزه آنان دارد؟

۳.با توجه به نتایج پژوهش چگونه می‌توان هوش بین‌فردی را در مدرسان آموزش زبان ارتقاء داد؟

پیش‌بینی می‌شود؛ ارزیابی هوش بین‌فردی مدرسان براساس نظر زبان‌آموزان در سطح کیفی مناسبی نباشد و شاخص‌های حمایت عاطفی، همدلی و تعاملات کلاسی مدرسان، اهمیتی بیشتری نسبت به سایر شاخص‌های هوش بین‌فردی برای زبان‌آموزان داشته باشد. در واقع مدرسان با سطوح بالاتر همدلی، می‌توانند رضایت و انگیزه یادگیری بیشتری در زبان‌آموزان ایجاد کنند. در این پژوهش؛ ابتدا در بخش مرور ادبیات، مطالعات پیشین، مبانی نظری و مفاهیم کلیدی مانند نظریه هوش‌های چندگانه و هوش بین‌فردی بررسی می‌شود. سپس در بخش روش پژوهش، جامعه آماری، ابزارهای گردآوری داده، شیوه‌های تجزیه‌وتحلیل داده‌ها و الگوی تحلیلی پژوهش معرفی می‌شوند. بخش بحث و بررسی نیز به تحلیل یافته‌ها و تفسیر نتایج اختصاص دارد که در آن پیامدهای عملی و پیشنهادهایی برای بهبود کیفیت آموزش زبان ارائه می‌شود و در پایان نیز، بخش نتیجه‌گیری ارائه خواهد شد.

۲. مرور ادبیات

جنبش فرانوگرایی در آموزش به مشارکت اساتید و زبان‌آموزان و همچنین به اصل تفاوت‌های فردی و منعطف بودن زمان یادگیری اهمیت می‌دهد (بیرمی پور، بختیار نصرآبادی و هاشمی، ۱۳۸۹). فرانوگرایی یا پست مدرنیزم واکنشی به شیوه و جهان‌بینی مدرنیزم است. این واکنش علیه در نظر نگرفتن تفاوت‌های فردی و تک‌بعدی بودن انسان است (رحیمی و فضیلتی، ۱۳۹۵). یکی از نظریه‌های شناختی برخاسته از این جنبش، نظریه هوش‌های چندگانه گاردنر است که می‌تواند نقش مهمی در عملکرد و یادگیری زبان‌آموزان داشته باشد.

گاردنر (۱۹۸۳) با طرح این نظریه، چارچوب جدیدی برای شناخت توانایی‌های انسان ارائه داد و تأکید کرد که سنجش صرفاً منطقی–زبانی یا ریاضیاتی نمی‌تواند گویای کل ظرفیت شناختی انسان باشد. هوش بین‌فردی یکی از این ابعاد است که به‌ویژه در

1.Gardner
2. Intelligences multiples
3.Intelligence interpersonnelle

مشاغل انسانی مانند تدریس، روانشناسی، مشاوره و مدیریت از اهمیت بالایی برخوردار است. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که مدرسانی که از سطح بالاتری از هوش بین‌فردی برخوردارند، بهتر می‌توانند با زبان‌آموزان ارتباط برقرار کنند، محیط حمایتی فراهم آورند و تعاملات کلاسی معنادارتری رقم بزنند(Gan, 2021 ؛ Aberkane, 2018). در مطالعه‌ای جدید، لوییزدو و مانژنو[1] (۲۰۲۴) بیان داشتند که هوش بین‌فردی به معلم این امکان را می‌دهد که تجربیات یادگیری فراگیر و از نظر عاطفی، درگیرکننده خلق کند؛ مثلاً از طریق بازی‌های جدی یا موقعیت‌های تعاملی که مشارکت فعال زبان‌آموزان را در فرایند یادگیری‌شان ترغیب می‌کند. مطالعات داخلی نیز نشان داده‌اند که بین هوش بین‌فردی معلمان و انگیزه یا پیشرفت تحصیلی زبان‌آموزان رابطه مثبت وجود دارد. در همین راستا دهقان و میراللهی (۱۴۰۳) بیان داشتند که معلمان با هوش بین‌فردی بالا قادرند بهتر با زبان‌آموزان ارتباط برقرار کنند، انگیزه آن‌ها را افزایش دهند و محیطی حمایتی برای یادگیری فراهم کنند. در مطالعه‌ای دیگر، رضایی و همکاران (۱۳۹۱) اشاره کرده می‌کنند که ویژگی شخصیتی وظیفه‌شناسی، هوش کلامی یا زبانی و هوش بین‌فردی عامل‌های پیش‌بینی‌کننده معناداری برای رویکرد یادگیری راهبردی بوده‌اند. با توجه به کمبود مطالعات تجربی درباره نقش هوش بین‌فردی مدرسین در آموزش زبان فرانسه در ایران، انجام این پژوهش می‌تواند خلأ موجود در ادبیات پژوهشی را پوشش داده و به درک عمیق‌تر عوامل مؤثر بر کیفیت تعاملات آموزشی و یادگیری زبان فرانسه کمک کند.

۳. مبانی نظری

چارچوب نظری اصلی پژوهش حاضر بر نظریه هوش‌های چندگانه گاردنر (۱۹۸۳) و به‌ویژه مفهوم هوش بین‌فردی استوار است. گاردنر با ارائه نظریه هوش‌های چندگانه، دیدگاه سنتی و تک‌بعدی نسبت به هوش را مورد بازنگری قرار داد و بر وجود توانایی‌های شناختی و عملکردی متنوع در انسان تأکید کرد. بر اساس این نظریه، هوش بین‌فردی یکی از ابعاد مهم توانایی‌های انسانی است که به قابلیت درک احساسات، انگیزه‌ها، نیازها و دیدگاه‌های دیگران و برقراری ارتباط مؤثر با آنان اشاره دارد.(Gardner, 1983) در محیط‌های آموزشی، به‌ویژه در آموزش زبان خارجی، هوش بین‌فردی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ زیرا فرایند یاددهی و یادگیری زبان صرفاً به انتقال دانش زبانی محدود نمی‌شود، بلکه مستلزم تعامل مستمر میان مدرس و زبان‌آموز، شناخت تفاوت‌های فردی، درک نیازهای یادگیرندگان و ایجاد فضایی مناسب برای مشارکت و ارتباط است. از این منظر، مدرس برخوردار از توانمندی‌های بین‌فردی می‌تواند با شناخت بهتر زبان‌آموزان، برقراری ارتباط مؤثر و مدیریت تعاملات کلاسی، شرایط مساعدتری برای یادگیری فراهم کند.

بر مبنای این چارچوب نظری، پژوهش حاضر هوش بین‌فردی مدرسان زبان فرانسه را از طریق پنج شاخص عملیاتی بررسی می‌کند: نخست، همدلی به معنای توانایی درک شرایط، احساسات و تفاوت‌های فردی زبان‌آموزان؛ دوم، توجه فعال به معنای گوش‌دادن، توجه به خواسته‌ها و پیگیری نیازهای یادگیرندگان؛ سوم، حمایت عاطفی به معنای ایجاد احساس امنیت، تشویق و پشتیبانی روانی از زبان‌آموزان؛ چهارم، وضوح مفاهیم به معنای انتقال روشن و قابل‌فهم مطالب آموزشی و توجه به مسئولیت‌پذیری و برنامه‌ریزی مدرس؛ و پنجم، تعاملات کلاسی به معنای ایجاد فرصت مشارکت، همکاری و ارتباط سازنده میان مدرس و زبان‌آموزان. این پنج شاخص، چارچوب عملیاتی پژوهش را تشکیل می‌دهند و مبنای طراحی گویه‌های پرسش‌نامه و تحلیل دیدگاه زبان‌آموزان قرار گرفته‌اند. بنابراین، هدف پژوهش حاضر سنجش مستقیم هوش شناختی یا ویژگی‌های روان‌شناختی مدرسان نیست، بلکه ارزیابی نمودهای رفتاری و ارتباطی هوش بین‌فردی آنان از دیدگاه زبان‌آموزان است. در کنار چارچوب اصلی گاردنر، نظریه خودتعیینی دسی و رایان (۲۰۰۰) نیز می‌تواند به‌عنوان دیدگاه نظری مکمل برای تبیین اهمیت تعاملات اجتماعی، احساس تعلق و حمایت در افزایش انگیزش و مشارکت زبان‌آموزان مورد استفاده قرار گیرد. بر اساس این دیدگاه، احساس ارتباط و تعلق به دیگران یکی از نیازهای اساسی روان‌شناختی انسان است که تأمین آن می‌تواند در تقویت انگیزش و مشارکت فرد نقش داشته باشد. از این رو، این نظریه به تبیین پیامدهای آموزشی و انگیزشی تعاملات بین‌فردی در محیط کلاس زبان کمک می‌کند.

۴. روش پژوهش

این پژوهش با رویکرد ترکیبی (کمّی–کیفی) و بر پایه پارادایم تفسیرگرایی طراحی شده است و با هدف دستیابی به درکی عمیق از نقش هوش بین‌فردی مدرس در فرایند یادگیری زبان‌آموزان زبان فرانسه در ایران انجام می‌شود. چارچوب روش‌شناختی پژوهش با

1. Loizidou & Mangenot

بهره‌گیری از مدل «پیاز پژوهش» سوندرز[1] و همکاران (2007) تدوین شده است؛ به‌گونه‌ای که در لایه فلسفی، رویکرد تفسیرگرایی، با بهره‌گیری از برخی مؤلفه‌های پسااثبات‌گرایی، برای مطالعه تجربه‌های انسانی و ابعاد عاطفی تعاملات آموزشی مورد توجه قرار می‌گیرد و در سطح رویکرد، از تلفیق قیاس برای آزمون فرضیه‌های مبتنی بر نظریه‌های موجود و استقرا برای کشف مضامین و الگوهای برآمده از داده‌های کیفی استفاده می‌شود.

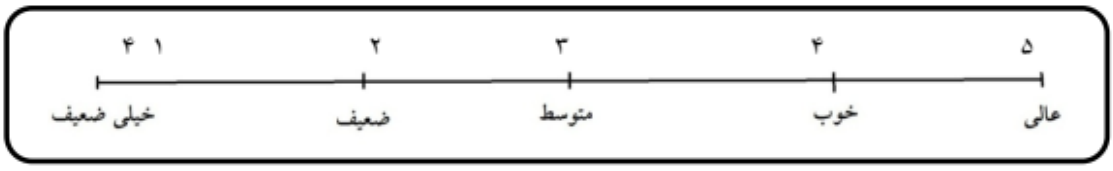
۱-۴.جامعه آماری و نمونه‌گیری

در این پژوهش، نمونه‌گیری به روش در دسترس انجام شد. جامعه مورد مطالعه شامل زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه در مؤسسات آموزشی شهرهای تهران، شیراز و همدان بود. شرکت‌کنندگان بر اساس دسترسی به جامعه مورد مطالعه و تمایل به مشارکت در پژوهش انتخاب شدند. در مجموع، ۲۰۰ زبان‌آموز در پژوهش مشارکت کردند. اطلاعات مربوط به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و سابقه یادگیری زبان فرانسه شرکت‌کنندگان برای توصیف نمونه آماری گردآوری و تحلیل شد. لازم به ذکر است که حجم کل جامعه آماری بر اساس پژوهشات میدانی ۲۰۰ نفر تخمین زده شده است که بر اساس فرمول کوکران، با انحراف معیار و میزان خطای ۰۵/ درصد، تعداد ۱۹۶ نفر برای حجم نمونه پیشنهاد شده است که ما جهت اطمینان بیشتر این تعداد را به ۲۰۰ نفر افزایش داده‌ایم.

۲-۴. ابزار گردآوری داده‌ها

ابزار اصلی گردآوری داده‌ها در این پژوهش، پرسش‌نامه‌ای است که با هدف سنجش ادراک و ارزیابی زبان‌آموزان از نمودهای رفتاری و ارتباطی هوش بین‌فردی مدرسان زبان فرانسه طراحی شده است. این پرسش‌نامه پنج مؤلفه همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح مفاهیم و تعاملات کلاسی را دربرمی‌گیرد و برای هر مؤلفه سه گویه در نظر گرفته شده است. بنابراین، داده‌های حاصل از این ابزار بیانگر دیدگاه زبان‌آموزان درباره عملکرد بین‌فردی مدرسان در محیط آموزشی است و به‌طور مستقیم برای اندازه‌گیری پیشرفت زبانی، تغییرات انگیزشی یا میزان رضایت زبان‌آموزان طراحی نشده است. بر همین اساس، یافته‌های پژوهش در چارچوب ادراک زبان‌آموزان از رفتارهای بین‌فردی مدرسان و ارتباط آن با تجربه یادگیری آنان تفسیر می‌شود.پرسشنامه علاوه بر سوالات اجتماعی، شامل ۵ بخش بر اساس شاخص‌ها(همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح توضیح مفاهیم، تعاملات کلاسی)می باشد. برای هر شاخص نیز ۳ گویه و در مجموع ۱۵ گویه برای ارزیابی مهارت‌های بین‌فردی مدرسان بر اساس نظرات زبان‌آموزان و همچنین تعدادی سوالات باز در نظر گرفته شده است. این پرسشنامه بر پایه مدل بار–آن و مقیاس همدلی بارون–کوهن (۲۰۰۳)؛ طراحی‌شده است. مقیاس پاسخ‌ها نیز طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای می‌باشد.

شکل۱: مقیاس اندازه‌گیری طیف لیکرت

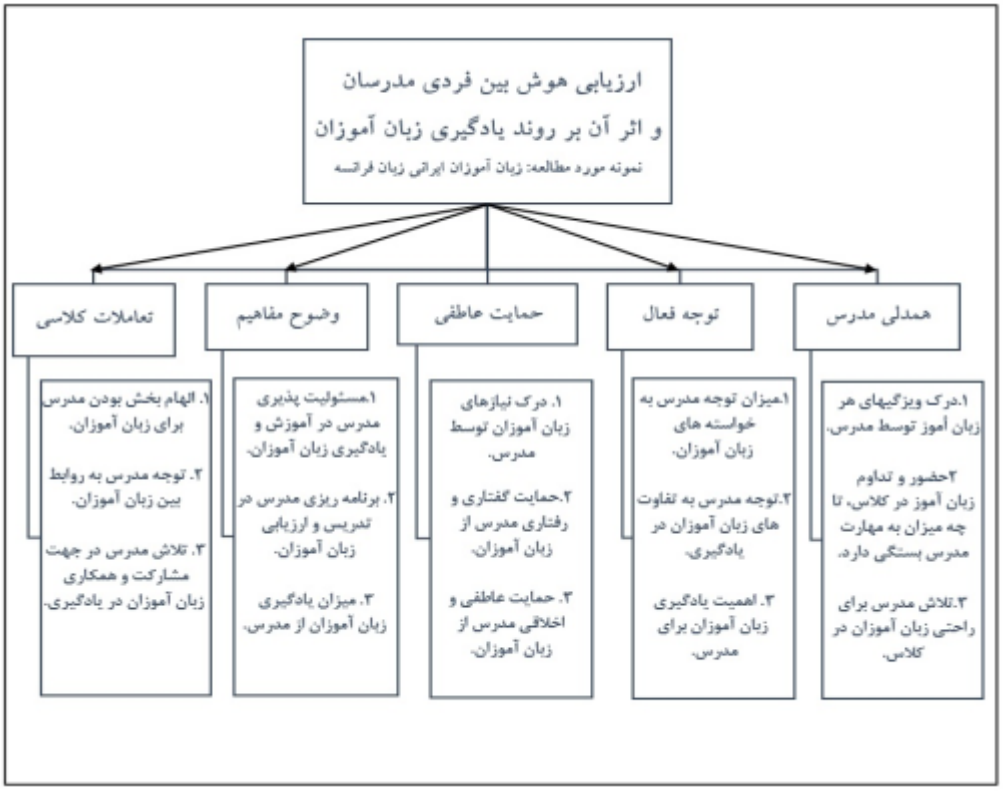

منبع: نگارندگان پژوهش

برای ارزیابی و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS (آمار توصیفی، میانگین، همبستگی و آزمون رگرسیون خطی) استفاده شده است. برای بررسی روایی ابزار پژوهش، روایی صوری و محتوایی پرسش‌نامه با استفاده از نظر سه تن از متخصصان حوزه آموزش زبان و روان‌شناسی مورد ارزیابی قرار گرفت. در این مرحله، تناسب گویه‌ها با شاخص‌های مورد بررسی، وضوح عبارت‌ها و ارتباط محتوای هر گویه با هدف پژوهش مورد توجه قرار گرفت و اصلاحات لازم بر اساس بازخوردهای دریافتی انجام شد. پایایی پرسش‌نامه نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بررسی شد. مقدار این ضریب برای ابزار پژوهش برابر با ۰٫۸۲ گزارش شد که بیانگر همسانی درونی قابل قبول گویه‌های پرسش‌نامه است. با این حال، این ضریب به‌تنهایی دلالتی بر تأیید ساختار عاملی یا روایی سازه ابزار ندارد. با توجه به اینکه پرسش‌نامه حاضر برای ارزیابی ادراک زبان‌آموزان از پنج نمود رفتاری و ارتباطی هوش بین‌فردی مدرسان تدوین شده است، تفسیر نتایج آن در محدوده همین شاخص‌ها انجام می‌شود.

1. Saunders

شکل ۲: الگوی تحلیلی پژوهش؛ ارزیابی هوش بین‌فردی مدرسان و اثر آن بر روند یادگیری زبان آموزان ایرانی زبان فرانسه

منبع: نگارندگان پژوهش

۳-۴.روش تجزیه‌وتحلیل داده‌ها

تحلیل داده‌های پژوهش در دو بخش کمی و کیفی و با هدف پاسخ‌گویی به پرسش‌های پژوهش انجام شده است. در بخش کمی، داده‌های حاصل از پرسش‌نامه با استفاده از نرم‌افزار SPSS و از طریق محاسبه فراوانی، درصد و میانگین شاخص‌ها تحلیل شدند. همچنین، به‌منظور بررسی روابط میان مؤلفه‌های هوش بین‌فردی، از آزمون همبستگی پیرسون و برای بررسی روابط پیش‌بینانه میان متغیرها، از تحلیل رگرسیون خطی استفاده شد.در بخش کیفی، پاسخ‌های تشریحی زبان‌آموزان به پرسش‌های باز پرسش‌نامه با هدف شناسایی دیدگاه‌ها، تجربه‌ها و رفتارهای ارتباطی مؤثر مدرسان بررسی شدند. در این فرایند، پاسخ‌های تشریحی زبان‌آموزان ابتدا به‌صورت کامل مطالعه و بررسی شدند. سپس، عبارت‌ها و مفاهیم مرتبط با رفتارهای بین‌فردی مدرسان شناسایی و بر اساس شباهت محتوایی در دسته‌های موضوعی مشترک قرار گرفتند. در مرحله بعد، مضامین پرتکرار استخراج و فراوانی تکرار هر یک محاسبه شد. از این طریق، دیدگاه‌های زبان‌آموزان درباره ویژگی‌های ارتباطی و رفتاری مدرسان در کنار نتایج حاصل از پرسش‌نامه‌های بسته مورد بررسی قرار گرفت. در مرحله نهایی، نتایج حاصل از تحلیل کمی و کیفی با یکدیگر مقایسه شدند تا ضمن بررسی هم‌سویی یا تفاوت میان یافته‌های آماری و دیدگاه‌های تشریحی زبان‌آموزان، تفسیر جامع‌تری از نقش هوش بین‌فردی مدرسان در فرایند یادگیری زبان فرانسه ارائه شود.

۵. تجزیه و تحلیل داده ها

۵-۱. بررسی داده‌های توصیفی

۹۰ درصد شرکت‌کنند در این پژوهش را زنان و ۱۰ درصد را مردان تشکیل می‌دهند که بیانگر حضور پررنگ‌تر زنان در کلاس‌های زبان فرانسه در ایران می‌باشد.

جدول شماره ۱: جنسیت شرکت کنندگان

جنسیت	تعداد	درصد
مرد	۳۰	۱۴/۳
زن	۱۷۰	۸۵/۷
کل	۲۰۰	۱۰۰

منبع: نگارندگان پژوهش

بیشترین تعداد شرکت‌کنندگان در نظر سنجی این پژوهش مربوط به گروه ۲۵–۲۰ می باشد و کمترین میزان مشـارکت (۲ درصـد) نیز متعلق به گروه سنی بالاتر از ۳۵ سال می‌باشد.

جدول شماره ۲: توزیع سنی شرکت کنندگان

رده سنی	تعداد	درصد
15–20	8	/۴
20–25	80	/۴۰
25–30	32	/16
۳۰–35	76	/۳۸
بالاتر از ۳۰ سال	4	/2
مجموع	200	/100

منبع: نگارندگان پژوهش

از نظر مدت زمان یادگیری زبان فرانسه زبان آموزان؛ ۲۳/ درصد از زبان آموزان زیر یکسال، ۷/ درصد از آنان بین یک تا دو سال، ۲۳/ درصد از انان بین دو تا سه سال، ۲۱/ درصد بین سه تا چهار سال و ۲۶/ درصد از آنان بالای چهار سال می‌باشد.

جدول شماره ۳: مدت زمان یادگیری زبان آموزان شرکت کننده در این پژوهش

سابقه یادگیری	تعداد	درصد
زیر یکسال	۴۶	/۲۳
یک تا دو سال	14	/7
دو تا سه سال	46	/23
سه تا چهار سال	42	/21
بیشتر از چهار سال	52	/26
کل	۲۰۰	۱۰۰

منبع: نگارندگان پژوهش

۲–۵. بررسی داده‌های تحلیلی

در این مرحله از پژوهش به ارزیابی هوش بین‌فردی مدرسان زبان فرانسه براساس نظرات زبان آموزان ایرانی زبان فرانسه پرداخته می‌شود. همانطوری که گفته شد، پنج شاخص اصلی هوش بین‌فردی شامل؛ همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح مفاهیم و تعاملات کلاسی می‌باشد که در ادامه مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. هر یک از شاخص‌ها نیز شامل چند گویه می‌باشد که در نهایت میانگین آنها، وزن و کیفیت نهایی آن شاخص را بر اساس طیف لیکرت[۱] (۱) مشخص می‌کند. در پایان نیز میانگین این پنج شاخص، ارزیابی نهایی زبان آموزان را از کیفیت آموزشی مدرسان فرانسه براساس هوش بین‌فردی، برای ما روشن خواهد کرد.

[۱]. در این پژوهش، بر اساس طیف لیکرت؛ عدد ۱، پایین‌ترین امتیاز و عدد ۵ بالاترین امتیاز در نظر گرفته شده است. معیار مبنا(حد مثبت و منفی) نیز عدد ۳ در نظر گرفته شده است. به این معنا که نمره بالاتر از عدد ۳ مثبت و قابل قبول و پایین‌تر از آن منفی و ضعیف در نظر گرفته شده است.

۱-۲-۵.شاخص همدلی مدرس

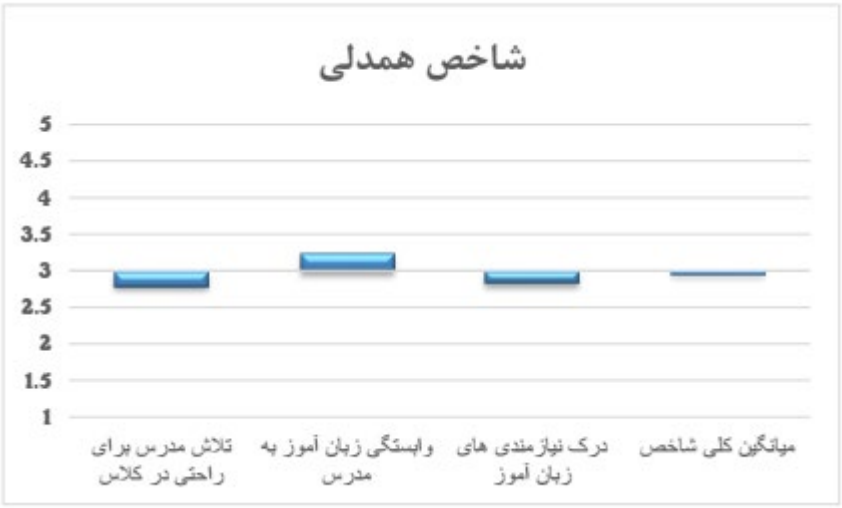
در این شاخص بر درک ویژگی‌های متنوع هر زبان‌آموز، وابستگی و تداوم حضور او منوط به مهارت مدرس و تلاش مدرس در جهت راحتی زبان‌آموزان تاکید می‌شود. همانطوری که قابل مشاهده است؛ زبان‌آموزان ارزیابی ضعیف و پایین‌تر از متوسط را برای گویه‌های شاخص همدلی در نظر داشته‌اند. البته به نظر می‌رسد مهارت مدرس و تداوم حضور او برای زبان‌آموزان اهمیت دارد و همواره تلاش دارند مدرسی را انتخاب کنند که مهارت کافی داشته باشد و در ادامه نیز با همان مدرس یادگیری را ادامه دهند. بنابراین این گویه نسبت به سایر گویه‌های این شاخص، وضعیت بهتری دارد و در سطح متوسط توسط زبان‌آموزان ارزیابی شده است. با این حال میانگین کلی شاخص همدلی مدرس با زبان‌آموز، همانطوری که در جدول شماره ۴ و نمودار شماره ۱ مشخص شده است، با میانگین ۲/۹۶ در سطح پایین‌تر از متوسط ارزیابی شده که بیانگر عدم همدلی کافی مدرس با زبان‌آموزان است.

جدول شماره ۴: ارزیابی شاخص همدلی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

شاخص همدلی	طیف پاسخ	کیفیت پاسخ	میانگین
درک ویژگی های هر زبان آموز توسط مدرس	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.83
وابستگی حضور زبان آموز به حضور و مهارت مدرس	۳	متوسط	3.23
تلاش مدرس برای راحتی زبان آموزان در کلاس	۲	ضعیف	2.83
میانگین شاخص همدلی	۲	پایین تر از متوسط	2.96

منبع:نگارندگان پژوهش

نمودار شماره ۱: ارزیابی شاخص همدلی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

منبع:نگارندگان پژوهش

جدول شماره ۵: ارزیابی شاخص توجه فعال مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

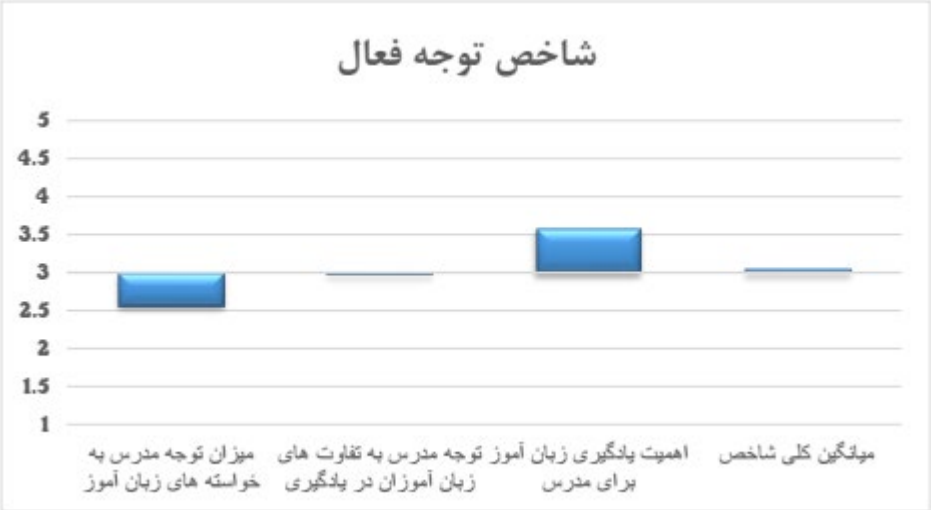
شاخص توجه فعال	طیف پاسخ	کیفیت پاسخ	میانگین
میزان توجه مدرس به خواسته های زبان آموزان	۲	ضعیف	2.57
توجه مدرس به تفاوت های زبان آموزان در یادگیری	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.97
اهمیت یادگیری زبان آموزان برای مدرس	۳	متوسط به بالا	3.57
میانگین شاخص توجه فعال	۲	متوسط	3.03

منبع: نگارندگان پژوهش

۲-۲-۵. شاخص توجه فعال

برای ارزیابی این شاخص از گویه‌های؛ میزان توجه مدرس به خواسته‌های زبان‌آموزان، توجه مدرس به تفاوت‌های زبان‌آموزان در یادگیری و اهمیت یادگیری زبان‌آموزان برای مدرس، استفاده شده است. همانطوری که در جدول شماره‌ی ۵ و نمودار شماره‌ی ۲ در زیر مشخص شده است؛ زبان‌آموزان در میزان توجه مدرس به خواسته‌های آنها و توجه به تفاوت‌هی زبان‌آموزان نظر مطلوبی نداشته‌اند و مدرسان خود را در سطح ضعیف و پایین‌تر از متوسط ارزیابی کرده‌اند. با این حال توجه مدرسان به یادگیری زبان‌آموزان را در سطحی بالاتر از متوسط ارزیابی کرده‌اند. بنابراین به طورکلی میانگین شاخص توجه فعال مدرسان در هنگام تدریس ۳/۰۳ توسط زبان‌آموزان ارزیابی شده است. این میانگین بیانگر آن است که شاخص توجه فعال مدرسان(اگرچه حداقلی) در سطح متوسط توسط زبان‌آموزان ارزیابی شده است.

نمودار شماره ۲: ارزیابی شاخص توجه فعال مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

منبع: نگارندگان پژوهش

۳-۲-۵. شاخص حمایت عاطفی

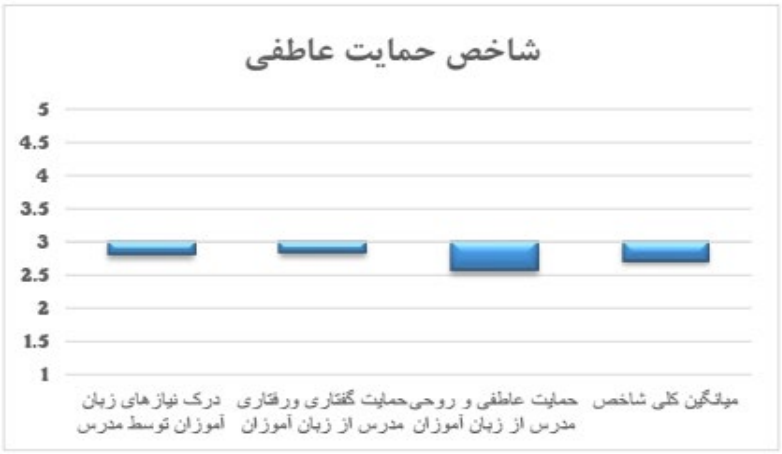
هدف این شاخص ارزیابی مدرسان در حمایت عاطفی از زبان‌آموزان است. زیرا یادگیری یک زبان جدید، موقعیتی خاص و تا حدودی استرس‌زا می‌باشد. عدم حمایت مدرس از زبان‌آموزان خصوصا در آغاز راه، می‌تواند سبب انصرف او از ادامه‌ی یادگیری شود. امری که در آموزشگاه‌های زبان و حتی دانشگاه‌ها خصوصا در یادگیری زبان فرانسه به وضوح تکرار و دیده شده است. برای ارزیابی این شاخص گویه‌های؛ درک نیازهای زبان‌آموزان، حمایت گفتاری و رفتاری مدرس از آنها و همچنین حمایت روحی و عاطفی مدرس از زبان‌آموزان در نظر گرفته شده است. زبان‌آموزان حمایت روحی و عاطفی مدرسان خود را در سطحی ضعیف ارزیابی کرده‌اند و این امر بیانگیر آن است که مدرسان ما به شاخص حمایت عاطفی توجه‌ای ندارند. بنابراین زبان‌آموزان به طورکلی (همانطوری که در جدول شماره ۶ و نمودار شماره ۳ مشخص شده است)، میانگین شاخص حمایت عاطفی مدرسان خود را با میانگین ۲/۷۱ در سطحی ضعیف ارزیابی کرده‌اند و کیفت آن را نامناسب دانسته‌اند.

جدول شماره ۶: ارزیابی شاخص حمایت عاطفی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

شاخص حمایت عاطفی	طیف پاسخ	کیفیت پاسخ	میانگین
درک نیازهای زبان آموزان توسط مدرس	۲	ضعیف و پایین تر از متوسط	2.80
حمایت گفتاری و رفتاری مدرس از زبان آموزان	۲	ضعیف و پایین تر از متوسط	2.83
حمایت عاطفی و روحی مدرس از زبان آموزان	۲	ضعیف	2.57
میانگین شاخص حمایت عاطفی	۲	ضعیف	2.71

منبع:نگارندگان پژوهش

نمودار شماره۳: ارزیابی شاخص حمایت عاطفی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

منبع:نگارندگان پژوهش

۴-۲-۵. شاخص وضوح مفاهیم

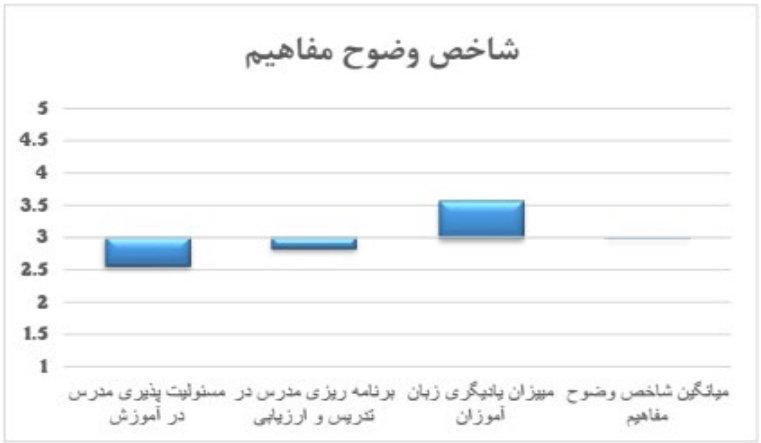
ما برای ارزیابی مدرسان در شاخص وضوح مفاهیم از گویه‌های؛ مسئولیت‌پذیری مدرس در امر آموزش، برنامه‌ریزی مدرس در تدریس و ارزیابی و همچنین میزان یادگیری زبان‌آموزان از مدرسان را مورد توجه و ارزیابی قرار داده‌ایم. در آموزش زبان فرانسه؛ شاخص وضوح مفاهیم اهمیتی قابل توجه دارد. زبان فرانسه به خاطر شیوه‌ی نگارشی و تلفظی آن تفاوت‌های مهمی با آموزش دیگر زبان‌ها دارد. همانطوری که در جدول شماره‌ی ۷ و نمودار شماره ۴ مشخص شده است، زبان‌آموزان مسئولیت‌پذیری مدرس را در سطحی قابل قبول ارزیابی کرده‌اند. اما برنامه‌ریزی مدرس در تدریس و ارزیابی و میزان یادگیری خود از مدرس را در سطحی ضعیف و پایین تر از متوسط ارزیابی کرده‌اند. میانگین کلی شاخص وضوح مفاهیم مدرسان در هنگام تدریس بر اساس نظر زبان-آموزان، ۲/۹۹ ارزیابی شده است. این عدد در طیف لیکرت، بیانگر کیفیت متوسط و پایین‌تر از آن می‌باشد که به ما یادآوری می‌کند، مدرسان زبان فرانسه باید کیفیت خود را در این زمینه ارتقاء دهند.

جدول شماره ۷: ارزیابی شاخص وضوح مفاهیم مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

شاخص وضوح مفاهیم	طیف پاسخ	کیفیت پاسخ	میانگین
مسئولیت پذیری مدرس در آموزش	۳	بالاتر از متوسط	3.57
برنامه ریزی مدرس در تدریس و ارزیابی	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.83
میزان یادیگری زبان آموزان	۲	ضعیف	2.57
میانگین شاخص وضوح مفاهیم	۲	پایین تر از متوسط	2.99

منبع:نگارندگان پژوهش

نمودار شماره۴: ارزیابی شاخص وضوح مفاهیم مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

منبع:نگارندگان پژوهش

۵-۲-۵. شاخص تعاملات کلاسی

شاخص تعاملات کلاسی یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها در امر آموزش است زیرا هرچه تعـاملات کلاسـی ارتقـاء پیـدا کنـد، کیفـت یادگیری آموزندگان بهبود پیدا می‌کند و تمایل آنها به مشارکت و یادگیری فعالانه افزایش می‌یابد. ما در این پـژوهش گویـه‌هـای؛ الهام بخش بودن مدرس برای زبان‌آموزان، توجه مدرس به روابط زبان‌آموزان، تلاش مدرس در جهت مشارکت و همکاری را برای ارزیابی شاخص تعاملات کلاسی مدرسان بر اساس نظر زبان‌آموزان را در نظر گرفته‌ایم.

جدول شماره ۸: ارزیابی شاخص تعاملات کلاسی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

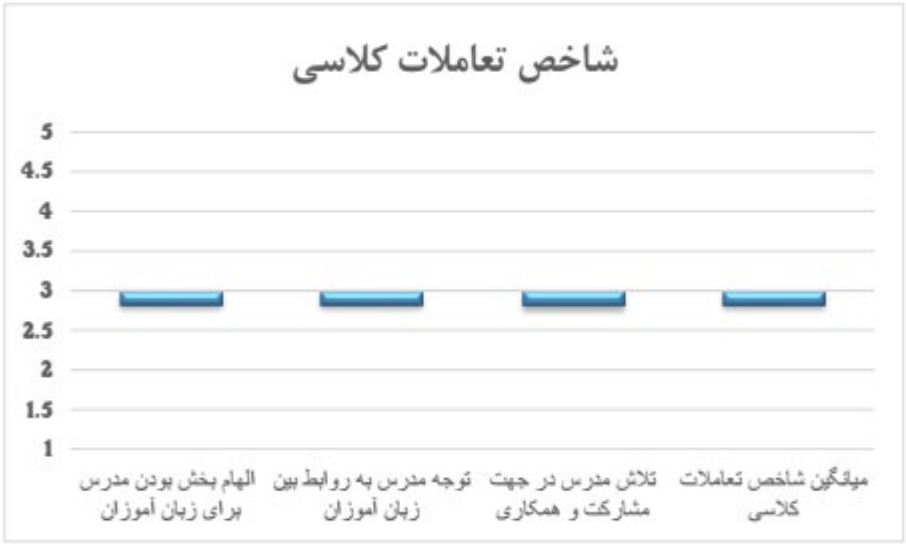
شاخص وضوح مفاهیم	طیف پاسخ	کیفیت پاسخ	میانگین
مسئولیت پذیری مدرس در آموزش	۳	بالاتر از متوسط	3.57
برنامه ریزی مدرس در تدریس و ارزیابی	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.83
میزان یادیگری زبان آموزان	۲	ضعیف	2.57
میانگین شاخص وضوح مفاهیم	۲	پایین تر از متوسط	2.99

منبع:نگارندگان پژوهش

همانطوری که در جدول شماره‌ی ۸ و نمودار شماره‌ی ۵ مشخص می‌باشد، زبان آموزان الهام بخش بودن مدرس، توجه او به روابط بین زبان آموزان و تلاش مدرس در جهت مشارکت و همکاری را در سطحی پایین‌تر از متوسط و ضعیف ارزیابی کرده‌اند. بر اساس نظر زبان‌آموزان، میانگین کلی شاخص تعاملات کلاسی مدرسان در کلاس ۲/۸۲ ارزیابی شده است. این عدد در طیف لیکرت، بیانگیر کیفیت پایین‌تر از متوسط و ضعیف می‌باشد که به ما یادآوری می‌کند؛ امروزه کلاس‌های تدریس ما نیازمند تعاملات، مشارکت و همکاری بیشتری بین زبان‌آموزان با هدایت مدرسان است.

شاخص تعاملات کلاسی	طیف پاسخ	کیفیت پاسخ	میانگین
الهام بخش بودن مدرس برای زبان آموزان	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.83
توجه مدرس به روابط بین زبان آموزان	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.83
تلاش مدرس در جهت مشارکت و همکاری	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.80
میانگین شاخص تعاملات کلاسی	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.82

نمودار شماره۵: ارزیابی شاخص تعاملات کلاسی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

منبع:نگارندگان پژوهش

۶-۲-۵. ارزیابی کلی پنج شاخص هوش بین فردی مدرسان براساس نظرات زبان‌آموزان

همانطوری که مشاهده شد ما در این پژوهش پنج شاخص(همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح مفاهیم و تعاملات کلاسی) را برای ارزیابی هوش بین‌فردی مدرسان بر اساس نظر زبان‌آموزان در نظر گرفته بودیم. هر شاخص نیز از تعدادی گویه تشکیل شده بود که جداگانه ارزیابی و بررسی شده و به آنها پرداخته شد. در این بخش از پژوهش؛ ما به جمع‌بندی از شاخص‌ها و کیفیت نهایی مدرسان می‌پردازیم و در انتها میانگین کلی پنج شاخص را به عنوان کیفیت نهایی هوش بین‌فردی مدرسان براساس نظر زبان‌آموزان را در نظر خواهیم گرفت و آن را مورد تحلیل و بررسی قرار خواهیم داد.

همانطوری که در جدول شماره‌ی ۹ و نمودار شماره‌ی ۶ قابل مشاهده است زبان‌آموزان شاخص همدلی را بر اساس طیف لیکرت با میانگین ۲/۹۶ و شاخص وضوح مفاهیم را با میانگین ۲/۹۹ در سطحی پایین‌تر از متوسط ارزیابی کرده‌اند. شاخص توجه فعال را با میانگین ۳/۰۳ تا حدودی مثبت و در سطح متوسط ارزیابی کرده‌اند. شاخص‌های حمایت عاطفی را با میانگین ۲/۷۱ و شاخص تعاملات کلاسی را با میانگین ۲/۸۲ در سطحی ضعیف و پایین‌تر از متوسط ارزیابی کرده‌اند. میانگین این پنج شاخص، کیفیت نهایی مدرسان در هوش بین‌فردی بر اساس نظر زبان‌آموزان را برای ما مشخص می‌کند. همانطوری که در جدول شماره‌ی ۹ مشخص شده است، زبان آموزان کیفیت هوش بین‌فردی مدرسان را با میانگین ۲/۹ در سطحی پایین‌تر از متوسط و تا حدودی ضعیف ارزیابی کرده‌اند.

جدول شماره ۹: ارزیابی شاخص‌های هوش بین‌فردی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

شاخص های هوش بین فردی	طیف پاسخ	کیفیت پاسخ	میانگین
همدلی	۲	پایین تر از متوسط	2.96
توجه فعال	۳	متوسط	3.03
حمایت عاطفی	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.71
وضوح مفاهیم	۲	پایین تر از متوسط	2.99
تعاملات کلاسی	۲	ضعیف و پایین تر از متوسط	2.82
میانگین کل	۲	پایین تر از متوسط و ضعیف	2.9

منبع:نگارندگان پژوهش

نمودار شماره۶: ارزیابی شاخص‌های هوش بین‌فردی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

منبع:نگارندگان پژوهش

تحقیقات و بررسی‌های ما نشان می‌دهد ۴۰ درصد از زبان‌آموزان در کلاس‌های حضوری شرکت داشته‌اند که رضایت بیشتری از شاخص‌های هوش بین‌فردی مدرسان(خصوصا توجه فعال، همدلی و وضوح مفاهیم) داشته‌اند. از سویی دیگر میزان ۶۰ درصد

زبان‌آموزان دیگر (بسیار قابل توجه) که از کلاس‌های آنلاین استفاده کرده بودند، سطح رضایت و نظرات یکدست و یکسانی نداشتند و برخی از آنها به چالش‌هایی مانند کاهش تعامل مستقیم اشاره کرده و اعلام نارضایتی می‌کردند. این امر به ما نشان می‌دهد، اگرچه آموزش مجازی و آنلاین بعد از پاندمی کووید۱۹(اپیدمی کرونا) بسیار فراگیر شده است، اما با چالش‌هایی مانند فقدان توجه فعال، عدم همدلی و وضوح مفاهیم روبرو است که نیازمند بازنگری و بازتعریف و یا اصلاح آموزش در روش‌های پیشین در این فضا می‌باشد.

در ادامه جهت بررسی رفتارهای تعاملی مؤثر بر هوش بین‌فردی مدرسین، از شرکت کنندگان خواستیم که به صورت تشریحی نمونه هایی از این رفتارهای تاثیرگذار را نام ببرند که در این بین؛ صفات شخصیتی مانند صبوری (۴۵ بار تکرار)، مهربانی (۳۰ بار تکرار) و انرژی مثبت (۳۵ بار تکرار) به‌عنوان عوامل کلیدی در ایجاد ارتباط مؤثر مدرسان با زبان‌آموزان در سوالات باز شناسایی شدند. از سوی دیگر، روش‌های آموزشی مبتنی بر هوش بین‌فردی مانند مشارکت فعال زبان‌آموزان در مباحث کلاسی (۳۵ بار تکرار) و ارائه بازخوردهای شخصی‌سازی‌شده (۲۵ بار تکرار) نیز به‌عنوان عوامل مؤثر در بهبود یادگیری و افزایش انگیزه از طرف زبان‌آموزان مورد تأکید قرار گرفتند. این یافته‌ها نشان می‌دهد که ترکیب صفات شخصیتی مثبت و روش‌های آموزشی تعاملی مبتنی بر هوش بین‌فردی می‌تواند تأثیر قابل‌توجهی بر کیفیت یادگیری و رضایت زبان‌آموزان داشته باشد.

۳-۵. ارزیابی و تحلیل نتایج به‌دست آمده براساس آزمون همبستگی و رگرسیون خطی

همانطوری که گفته شد؛ نظرات زبان‌آموزان از مدرسین با توجه به شاخص‌های هوش بین فردی در سطحی پایین‌تر از متوسط و ضعیف ارزیابی شد. اکنون ما در ادامه تلاش خواهیم کرد با استفاده از آزمون‌های همبستگی پیرسون و همچنین آزمون رگرسیون خطی، روابط بین داده‌ها را بررسی نمایم و نتایج حاصل شده از آن را مورد تحلیل قرار دهیم.

۱-۳-۵. آزمون همبستگی

در اغلب مطالعات اجتماعی و انسانی؛ محقق پس ار ارزیابی شاخص‌ها درصدد بررسی روابط بین آن‌ها می‌باشد. یکی از ابزارهای مناسب جهت تحلیل میان متغیرها، ضریب همبستگی پیرسون می‌باشد که در این تحقیق مورد استفاده قرار گرفته شده است. این ضریب به منظور بررسی رابطه میان دو متغیر فاصله ای و یا اسمی مورد استفاده قرار می‌گیرد و مقدار آن همواره بین ۱+ و ۱- در نوسان است. به‌طور کلی میزان همبستگی به دست آمده میان متغیرهای هوش بین‌فردی در این پژوهش، مثبت می‌باشد. این امر به ما نشان می‌دهد هوش‌بین‌فردی یک مجموعه‌ی مرتبط، همگن و سیستماتیک است که افزایش و یا کاهش در مقادیر هر شاخص، سبب همان تغییر در سایر مقادیر شاخص‌های دیگر می‌شود. بنابراین نمی‌توان برا یکی از شاخص‌های آن تاکید کرد و سایر شاخص‌ها را مورد توجه قرار نداد، زیرا این مجموعه‌ی شاخص‌های هوش بین‌فردی است که می‌تواند اثرگذاری مثبت و قابل-توجه‌ای داشته باشد. همانطوری که در جدول شماره‌ی ۱۰ قابل مشاهده می‌باشد؛ بالاترین میزان همبستگی مثبت، میان تعاملات کلاسی و حمایت عاطفی با میزان ۰/۹۵۰ و همچنین تعاملات کلاسی و همدلی با میزان ۰/۹۲۹ برقرار است. بین سایر شاخص‌ها نیز همبستگی مثبت برقرار است و میزان آنها بالاتر از ۰/۵ می‌باشد که بیانگر همبستگی قوی میان شاخص‌های هوش بین‌فردی است. در ادامه تلاش کرده‌ایم میزان همبستگی میان نتایج کلی حاصل از شاخص‌های هوش بین‌فردی با متغیرهای اجتماعی و متغیرهای اسمی مهم و اثرگذار پرسشنامه را محاسبه کنیم. همانطوری که در جدول شماره‌ی ۱۱ مشخص می‌باشد؛ میان بعضی از متغیرها همبستگی منفی وجود دارد. به این معنا که با افزایش مقادیر یکی از متغیرها، مقادیر دیگر متغیرها کاهش پیدا می‌کند و یا بلعکس آن رخ می‌دهد. میان سن زبان‌آموزان و میزان استفاده‌ی آنها از کلاسهای مجازی همبستگی منفی وجود دارد که به معنای آن می‌باشد با افزایش سن، میزان استفاده از کلاسهای مجازی کمتر می‌شود و یا بلعکس آن رخ می‌دهد.

به این معنا که هرچه میزان استفاده از کلاسهای مجازی بیشتر شود سن زبان‌آموزان کاهش پیدا می‌کند. این امر به ما نشان می‌دهد زبان‌آموزانی که سن پایین‌تری دارند میزان تمایل بیشتری به استفاده از آموزش مجازی دارند. میان سن زبان‌آموزان و شاخص‌های هوش بین‌فردی نیز همستگی منفی وجود دارد.

به این معنا که با افزایش سن زبان‌آموزان، ارزیابی آنها از شاخص‌های هوش بین‌فردی مدرسان کاهش پیدا می‌کند و یا بلعکس آن رخ می‌دهد. بالاترین میزان همبستگی منفی با مقدار ۰/۴۸۲- میان شاخص‌های میزان استفاده از کلاس‌های مجازی با میزان

استفاده از کلاس‌های جمعی یا گروهی برقرار است. این امر به ما نشان می‌دهد افزایش مقادیر هر یک از این شاخص‌ها با کاهش متغیر دیگر در راتباط است. البته این امر طبیعی می‌باشد زیرا اغلب کلاسهای مجازی انفرادی می‌باشند.

جدول شماره ۱۰: همبستگی شاخص‌های هوش بین‌فردی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

Correlations

شاخص‌های هوش بین‌فردی		همدلی	توجه فعال	حمایت عاطفی	وضوح مفاهیم	تعاملات کلاسی
همدلی	Pearson Correlation	1	.675	.863	.799	.929
	Sig		.000	.000	.000	.000
توجه فعال	Pearson Correlation	.675	1	.622	.893	.703
	Sig	.000		.000	.000	.000
حمایت عاطفی	Pearson Correlation	.863	.622	1	.686	.950
	Sig	.000	.000		.000	.000
وضوح مفاهیم	Pearson Correlation	.799	.893	.686	1	.820
	Sig	.000	.000	.000		.000
تعاملات کلاسی	Pearson Correlation	.929	.703	.950	.820	1
	sig	.000	.000	.000	.000	

منبع: نگارندگان پژوهش

**. Correlation is significant at the 0.01 level

نکته‌ی قابل توجه دیگر همبستگی منفی میان شاخص‌های هوش بین‌فردی با متغیر استفاده از کلاس‌های مجازی با مقدار ۰/۲۶۴- است. این امر به ما نشان می‌دهد؛ هر چه استفاده از کلاس‌های مجازی بیشتر شود، میزان شاخص‌های هوش بین‌فردی کاهش پیدا می‌کند و یا بلعکس آن رخ می‌دهد. در واقع می‌توان نتیجه گرفت؛ اگرچه استفاده از کلاس‌های مجازی اثرات مناسبی مانند کاهش حمل‌ونقل و یا ارتباطات راه دور را امکانپذیر کرده است، اما اثرات منفی بر شاخص‌های هوش بین‌فردی(همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح مفاهیم و تعاملات کلاسی) داشته است.

جدول شماره ۱۱: همبستگی شاخص‌های هوش بین‌فردی مدرسان و سایر متغیرها از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

Correlations

شاخص‌های هوش بین‌فردی		سن زبان‌آموز	میزان استفاده از کلاس‌های مجازی	میزان استفاده از کلاس‌های جمعی	شاخص‌های هوش بین‌فردی
سن زبان‌آموز	Pearson Correlation	1	-.041	.160	-.019
	Sig		.007	.013	.007
میزان استفاده از کلاس‌های مجازی	Pearson Correlation	-.041	1	-.482**	-.264
	Sig	.007		.001	.092
میزان استفاده از کلاس‌های جمعی	Pearson Correlation	.160	-.482**	1	.422**
	Sig	.013	.001		.005
شاخص‌های هوش بین‌فردی	Pearson Correlation	-.019	-.264	.422**	1
	Sig	.007	.092	.005	

منبع: نگارندگان پژوهش

**. Correlation is significant at the 0.01 level

۲-۳-۵. آزمون رگرسیون خطی یکطرفه

هدف ما در استفاده رگرسیون خطی، پی بردن به میزان معناداری پاسخ‌های زبان‌آموزان و مهمتر از آن پی‌بردن به میزان اهمیت و اثرگذاری شاخص‌ها بر میانگین کلی می‌باشد. در رگرسیون به روش ENTER کلیه متغیرهای مستقل همزمان وارد تحلیل شده و اثرات آنها بر روی متغیر وابسته بررسی می‌گردد.

جدول شماره ۱۲: متغیر های مستقل و وابسته بکار گرفته شده در تحلیل رگرسیون خطی

Variables Entered[b]			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح مفاهیم و تعاملات کلاسی	.	Enter
a. All requested variables entered.			
b. Dependent Variable: مدرسان زبان فرانسه			

منبع: نگارندگان پژوهش

همانطوری که در جدول ۱۳ مشاهده می‌شود، مقدار R square برابر با ۰/۷۱۱ می‌باشد. بنابراین R square به دست آمده نشان می‌دهد بیش از۷۰٪ درصد تغییرات وابسته به شاخص‌های هوش بین‌فردی می‌باشد.

جدول شماره ۱۳: میزان R square

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.۷23[a]	.۷۱۱	.۷01	1.84462
a. Predictors: (Constant), همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح مفاهیم و تعاملات کلاسی				

منبع: نگارندگان پژوهش

در جدول ۱۴ معنی دار بودن رگرسیون و رابطه خطی بین متغیرها نشان داده می‌شود. سطح معنا داری sig=000 بدست آمده، معنی دار بودن آن را در سطح ۹۹ درصد تایید می‌کند.

جدول شماره ۱۴: سطح معناداری ارزیابی شاخص‌های هوش بین‌فردی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

ANOVA[b]						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	421.073	8	152.634	25.469	.000[a]
	Residual	1330.424	391	2.403		
	Total	1751.498	399			
a. Predictors: (Constant), همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح مفاهیم و تعاملات کلاسی						
b. Dependent Variable: مدرسان زبان فرانسه						

منبع: نگارندگان پژوهش

در جدول۱۵ مقدارBeta محاسبه شده است. بزرگ بودن مقدار بتا نشان دهنده اهمیت نسبی و نقش آن متغیر در متغیر وابسته است. بنابراین شاخص‌های حمایت عاطفی، تعاملات کلاسی و همدلی بالاترین میزان اهمیت و تأثیر گذاری را بر ارزیابی متغیر وابسته (ارزیابی مدرسان زبان فرانسه براساس نظرات زبان‌آموزان) داشته است. بعد از این سه شاخص به‌ترتیب؛ میزان استفاده از کلاسهای غیر مجازی، مدت زمان یادگیری زبان‌آموز، وضوح مفاهیم، سن زبان‌آموز، میزان استفاده از کلاس‌های مجازی و توجه فعال قرار دارند. به‌طور مثال یک واحد تغییر در انحراف معیار شاخص حمایت عاطفی باعث می‌شود تا انحراف معیار متغیر وابسته(ارزیابی مدرسان زبان فرانسه) به اندازه ۰/۲۴۵ تغییر کند. این اندازه تغییر برای شاخص تعاملات کلاسی برابر با ۰/۱۴۷ و شاخص همدلی برابر با ۰/۱۱۹ می‌باشد.

جدول شماره ۱۵: مقدار Beta محاسبه شده است و میزان اهمیت هر یک از شاخص‌های هوش بین‌فردی مدرسان از نظر زبان‌آموزان ایرانی زبان فرانسه

Coefficients[a]					
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t
		B	Std. Error	Beta	16.584
1	(Constant)	9.655	.582		
	تعاملات کلاسی	.540	.290	**.147**	1.861
	همدلی	.621	.335	**.119**	1.857
	توجه فعال	-.538	.309	**-.168**	-1.742
	حمایت عاطفی	.872	.331	**.245**	2.635
	وضوح مفاهیم	-.144	.371	**-.037**	-.388
	a. Dependent Variable: مدرسان زبان فرانسه				

منبع: نگارندگان پژوهش

۶. تحلیل و بررسی نتایج و ارائه پیشنهادات

نتایج به دست آمده در این پژوهش نشان داد، هوش بین‌فردی مدرسان زبان فرانسه از نگاه زبان‌آموزان ایرانی در سطح مطلوبی نمی‌باشد. از سوی دیگر روشن شد شاخص‌های همدلی، تعاملات کلاسی و همچنین حمایت عاطفی همبستگی بالایی با یکدیگر دارند و از اهمیت بالاتری نسبت به سایر شاخص‌ها برخوردارند. این پژوهش به ما نشان داد آموزش مبتنی بر هوش‌بین‌فردی ترکیبی از همدلی، ارتباط مؤثر، و پشتیبانی روانی است که نیازمند بهبود مهارت‌های غیرکلامی و تعاملی در روش‌های آموزش مدرسان زبان فرانسه در ایران است. هوش بین‌فردی مدرسان ضرورتی آموزشی است که می‌تواند از طریق: کاهش اضطراب یادگیری، تقویت حس تعلق به کلاس و افزایش تعاملات معنادار به بهبود پیامدهای آموزشی منجر شود. یافته‌های این پژوهش نشان داد ارزیابی زبان‌آموزان از هوش بین‌فردی مدرسان، تأثیر مستقیم و معناداری بر افزایش انگیزه یادگیری و سطح رضایت آنها دارد. تحلیل و بررسی نتایج، مشاهدهٔ کلاس‌های درس و گفتگو با متخصصین نشان می‌دهد این امر از چند مسیر قابل تبیین و حصول است: تعهد مدرس به فرایند یادگیری زبان‌آموزان یکی از عوامل مهم در شکل‌گیری تجربه‌ای مثبت از کلاس زبان است .زبان‌آموزانی که مدرسان خود را متعهد و پاسخ‌گو می‌دانند و در رفتار آنان نشانه‌هایی از درک احساسات، توجه فعال و حمایت عاطفی مشاهده می‌کنند، تجربه مطلوب‌تری از تعاملات کلاسی گزارش می‌دهند .همچنین، رفتارهایی مانند ارائه بازخورد شخصی‌سازی‌شده و ایجاد فضایی امن برای بیان اشتباهات، می‌توانند به کاهش نگرانی زبان‌آموزان هنگام مشارکت در فعالیت‌های کلاسی کمک کنند.

مهارت‌های بین‌فردی مدرس می‌توانند در شکل‌گیری خودکارآمدی زبان‌آموزان نیز نقش داشته باشند .تشویق، توجه به پیشرفت‌های فردی و ارائه بازخورد سازنده به زبان‌آموزان کمک می‌کند تا ارزیابی مثبت‌تری از توانایی‌های خود داشته باشند .این موضوع در پاسخ‌های کیفی نیز بازتاب یافته است؛ به‌گونه‌ای که برخی زبان‌آموزان به تجربه‌هایی مانند کاهش ترس از صحبت کردن و احساس ارزشمندی اشاره کرده‌اند .چنین پاسخ‌هایی نشان می‌دهند که نحوه تعامل مدرس با زبان‌آموزان می‌تواند در برداشت آنان از توانایی‌های شخصی‌شان مؤثر باشد.

محیط یادگیری نیز می‌تواند بر نحوه تجربه تعاملات آموزشی تأثیر بگذارد .در کلاس‌های حضوری، امکان بهره‌گیری از نشانه‌های غیرکلامی و تعامل مستقیم بیشتر است؛ در مقابل، در محیط‌های مجازی ممکن است برخی از این فرصت‌های ارتباطی محدودتر باشند .ازاین‌رو، طراحی فعالیت‌های تعاملی، فراهم کردن فرصت مشارکت فعال و استفاده

مؤثر از امکانات ارتباطی در کلاس‌های آنلاین اهمیت دارد .البته برای نتیجه‌گیری قطعی درباره برتری یکی از این دو محیط از نظر رضایت یا انگیزه زبان‌آموزان، به مقایسه آماری و شواهد مستقل نیاز است.

حمایت عاطفی مستمر مدرس نیز می‌تواند در تجربه زبان‌آموزان از مواجهه با دشواری‌های یادگیری اهمیت داشته باشد .برخورد صبورانه، تشویق و ارائه بازخورد سازنده ممکن است به زبان‌آموزان کمک کند تا هنگام مواجهه با موضوعات دشواری مانند ساختارهای پیچیده دستوری، مشارکت خود را ادامه دهند و نگرش مثبت‌تری نسبت به فرایند یادگیری داشته باشند .این برداشت با نظریه خودتعیین‌گری دسی و رایان نیز ارتباط دارد؛ نظریه‌ای که بر اهمیت نیازهای روان‌شناختی، از جمله احساس شایستگی و ارتباط با دیگران، در انگیزش انسان تأکید می‌کند .بااین‌حال، یافته‌های پژوهش حاضر در این زمینه باید در چارچوب ادراک و تجربه گزارش‌شده زبان‌آموزان تفسیر شوند و به‌تنهایی اثبات‌کننده تأثیر مستقیم حمایت عاطفی بر پایداری انگیزه در طول زمان نیستند.

بنابر آنچه گفته شد، این پژوهش با بررسی نقش هوش بین‌فردی مدرسین در آموزش زبان فرانسه بر اساس نظرات زبان‌آموزان، به یافته‌های قابل تأملی دست یافت که در ادامه به آنها خواهیم پرداخت. نتایج نشان داد که سطح هوش بین‌فردی مدرسین تأثیر مستقیمی بر کیفیت یادگیری و تجربه آموزشی زبان‌آموزان دارد. زیرا مدرسینی که از مهارت‌های ارتباطی و عاطفی بالاتری برخوردار باشند، می‌توانند فضای یادگیری امن و مشارکت‌پذیری را ایجاد کنند. خصوصا آنکه در بافت فرهنگی ایران که افراد با حساسیت‌های خاص نسبت به حفظ وجهه اجتماعی و ترس از بلد نبودن و احساس پایین‌تر بودن از دیگران روبرو هستند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با این حال، ارزیابی زبان‌آموزان از مدرسین خود نشان داد هوش بین‌فردی آنان در سطح مطلوبی نمی‌باشد و نیاز مبرم به بازنگری در نظام آموزش، تربیت و ارزیابی مدرسین است.

همانطوری که مشاهده شد ما در این پژوهش پنج شاخص(همدلی، توجه فعال، حمایت عاطفی، وضوح مفاهیم و تعاملات کلاسی) را برای ارزیابی هوش بین‌فردی مدرسان بر اساس نظر زبان‌آموزان مورد توجه و ارزیابی قرار دادیم. هر یک از این شاخص‌ها نیز از تعدادی گویه تشکیل شده بود که جداگانه مورد ارزیابی قرار گرفته شدند.. همانطوری که در جدول شماره‌ی ۹ این پژوهش مشخص شده بود، زبان آموزان کیفیت هوش بین‌فردی مدرسان را با میانگین ۲/۹ در سطحی پایین‌تر از متوسط و تا حدودی ضعیف ارزیابی کرده بودند. این میانگین به ما نشان داد؛ کیفیت هوش بین‌فردی مدرسان در امر آموزش اگرچه به کیفیت متوسط نزدیک شده بود اما در نهایت نتوانسته بود کیفیت مطلوبی داشته باشد. بنابراین مدرسان ما نیازمند تلاش و حتی آموزش بیشتری هستند تا هوش بین‌فردی و شاخص‌های مربوط به آن را بیشتر مورد توجه قرار دهند. زیرا تقویت هوش بین‌فردی این امکان را به ما می‌دهد که کیفیت یادگیری زبان‌آموزان کیفیت قابل توجه‌ای پیدا کند.

میزان همبستگی به دست آمده میان متغیرهای هوش بین‌فردی نیز نشان داد؛ هوش‌بین‌فردی یک مجموعه‌ی مرتبط، همگن و سیستماتیک است و میان متغیرهای آن همبستگی مثبت وجود دارد. به این معنا که افزایش و یا کاهش در مقادیر هر شاخص، سبب همین تغییر در سایر متغیرها می‌شود. همانطوری که در جدول شماره‌ی ۱۴ نیز قابل مشاهده می‌باشد؛ بالاترین میزان همبستگی مثبت، بین تعاملات کلاسی و حمایت عاطفی با میزان ۰/۹۵۰ و همچنین تعاملات کلاسی و همدلی با میزان ۰/۹۲۹ برقرار بود. نکته‌ی قابل توجه دیگر، همبستگی منفی میان شاخص‌های هوش بین-فردی با متغیر استفاده از کلاس‌های مجازی با مقدار ۰/۲۶۴- است. این امر به ما نشان داد؛ هر چه استفاده از کلاس-های مجازی بیشتر شود، میزان شاخص‌های هوش بین‌فردی کاهش پیدا می‌کند و یا بلعکس آن رخ می‌دهد.

در ادامه با استفاده از رگرسیون خطی به میزان معناداری پاسخ‌های زبان‌آموزان و مهمتر از آن به میزان اهمیت و اثرگذاری شاخص‌ها بر میانگین کلی توجه شد. در جدول ۱۲ این پژوهش، سطح معنا داری sig=000 بدست آمده، معنی

دار بودن آن را در سطح ۹۹ درصد تایید کرد که بیانگر آن بود؛ میان شاخص‌های هوش‌بین فردی مدرسان براساس نظر زبان‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد. ارزیابی‌ها نشان داد؛ شاخص‌های حمایت عاطفی، تعاملات کلاسی و همدلی بالاترین میزان اهمیت و تأثیر گذاری را بر ارزیابی متغیر وابسته (ارزیابی مدرسان زبان فرانسه) داشته است. بعد از این سه شاخص، به‌ترتیب وضوح مفاهیم و توجه فعال قرار داشتند. این امر به ما نشان داد؛ حمایت عاطفی، تعاملات کلاسی و همدلی مدرس تا چه میزان برای زبان‌آموزان و یادگیری آنها اهمیت دارد و اثرگذار است. یافته‌های این پژوهش نشان داد؛ ارزیابی زبان‌آموزان از هوش بین‌فردی مدرسان، تأثیر مستقیم و معناداری بر افزایش انگیزه یادگیری و سطح رضایت آنها دارد. بنابراین مدرسان با تاکید بر اصول هوش‌بین‌فردی و تقویت شاخص‌های آن، می‌توانند فضای امنی برای زبان-آموزان ایجاد کنند و اضطراب یادگیری را در آنها کاهش دهند. مدرسان می‌توانند با استفاده از تشویق و تأکید بر پیشرفت‌های فردی، به زبان‌آموزان کمک کنند تا باورهای مثبتی نسبت به توانایی‌های خود داشته باشند و حتی در مواجهه با چالش‌های یادگیری، مانند دستور زبان پیچیده، انگیزه خود را حفظ کنند.

این پژوهش به ما نشان داد؛ توجه به بعد انسانی آموزش زبان، به موازات آموزش روش‌های تدریس، می‌تواند تحولی اساسی در کیفیت آموزش زبان‌های خارجی در ایران ایجاد کند. چنین تحولی نیازمند همکاری نهادهای آموزشی، برنامه‌ریزان درسی و مدرسین در سطوح مختلف است تا با نگاهی جامع‌نگر، به پرورش نسلی از مدرسین مجهز به مهارت‌های حرفه‌ای و بین‌فردی بپردازد. این رویکرد نه تنها به بهبود مهارت‌های زبانی زبان‌آموزان می‌انجامد، بلکه می‌تواند تجربه یادگیری را به فرآیندی لذت‌بخش و معنادار برای یادگیرندگان تبدیل کند. بنابراین پیشنهاد می‌شود؛ برنامه‌های تربیت مدرس به سمت پرورش مهارت‌های هوش هیجانی و بین‌فردی سوق داده شود. این امر می‌تواند از طریق برگزاری کارگاه‌های عملی با تمرکز بر موقعیت‌های واقعی کلاسی، ایجاد سیستم‌های بازخورد چندبعدی و توسعه منابع آموزشی فرهنگ‌محور محقق گردد. تشکیل شبکه‌های تبادل تجربه میان مدرسین نیز می‌تواند به اشتراک‌گذاری راهکارهای مؤثر در مدیریت تعاملات کلاسی بینجامد. از محدودیت‌های پژوهش حاضر آن است که ارزیابی هوش بین‌فردی مدرسان بر اساس ادراک و دیدگاه زبان‌آموزان انجام شده است. ازاین‌رو، یافته‌ها بیش از آنکه بیانگر اندازه‌گیری مستقیم توانایی‌های بین‌فردی مدرسان یا میزان پیشرفت زبانی زبان‌آموزان باشند، بازتاب‌دهنده برداشت زبان‌آموزان از رفتارها و تعاملات آموزشی مدرسان هستند. همچنین، در این پژوهش پیشرفت زبانی، انگیزه و رضایت زبان‌آموزان به‌عنوان متغیرهای مستقل با ابزارهای اختصاصی اندازه‌گیری نشده‌اند؛ بنابراین، نمی‌توان درباره رابطه علّی میان هوش بین‌فردی مدرسان و تغییرات این متغیرها نتیجه‌گیری قطعی کرد. پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده با استفاده از آزمون‌های پیشرفت زبانی، مقیاس‌های معتبر انگیزش و رضایت و نیز مشاهده مستقیم تعاملات کلاسی، این روابط را به‌صورت دقیق‌تر بررسی کنند.

منابع

بیرمی پور، علی؛ حسن علی بختیار نصرآبادی و حسن هاشمی(۱۳۸۹ .)پست مدرن و اصالحات برنامه درسی. رویکردهای آموزشی نوین

دهقان، م.، و میراللهی، س. س. (۱۴۰۳). بررسی رابطه هوش میان‌فردی و درون‌فردی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان [The relationship between interpersonal and intrapersonal intelligences and students' academic achievement].در اولین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی، علوم اجتماعی و علوم انسانی https://civilica.com/doc/1986902 .

رحیمی سعید؛ و منصوره فضیلتی(۱۳۹۵ .)کاربست نظریه هوشهای چندگانه گاردنر در آموزش و یادگیری. رویش .روانشناسی

رضایی، ا.، مصرآبادی، ج.، و محمدزاده، ع. (۱۳۹۱). رابطه بین هوش‌های چندگانه و ویژگی‌های شخصیتی با رویکردهای یادگیری راهبردی، سطحی و عمقی زبان‌آموزان [The relationship between multiple intelligences and personality traits with strategic, surface, and deep learning approaches among students].*نشریه علمی آموزش و ارزشیابی*، ۵(17)، ۷۵-94.

Aberkane, I. (2018). *Libérez votre cerveau* (2nd ed.). Pocket Evolution.

Baron-Cohen, S. (2003). *The essential difference: The truth about the male and female brain*. Basic Books.

Dehghan, M., & Miralahi, S. S. (2024). Investigating the relationship between interpersonal and intrapersonal intelligences and students' academic achievement [The relationship between interpersonal and intrapersonal intelligences and students' academic achievement]. In the First International Conference on Psychology, Educational Sciences, Social Sciences, and Humanities. https://civilica.com/doc/1986902. [In Persian].

Gan, S. (2021). The role of teacher-student relatedness and teachers' engagement on students' engagement in EFL classrooms. *Frontiers in Psychology, 12*, Article 745435. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.745435

Gardner, H. (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. Basic Books.

Joness, C.B. (2002). Learning styles: Myth or reality? Faculty Voices 7(2): 9-10

Kurt, S. (2020). *Theory of multiple intelligences – Gardner*. Educational Technology. https://educationaltechnology.net/theory-of-multiple-intelligences-gardner/

Loizidou, D., & Mangenot, F. (2024). Un jeu sérieux dans un cours universitaire de FLE : analyse de l'implication des étudiants. *Alsic. (nom de la revue complet: Apprentissage des Langues et Systèmes d'Information et de Communication)*

Rahimi, S., & Fazilati, M. (2016). Application of Gardner's theory of multiple intelligences in teaching and learning. Rooyesh Psychology. [In Persian].

Rezaei, A., Mesrabadi, J., & Mohammadzadeh, A. (2012). The relationship between multiple intelligences and personality traits with strategic, surface, and deep learning approaches among students [The relationship between multiple intelligences and personality traits with strategic, surface, and deep learning approaches among students]. Scientific Journal of Education and Evaluation, 5(17), 75–94. [In Persian].

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). *Self-Determination Theory: Basic Psychological Needs in Motivation, Development, and Wellness*. Guilford Publications.

Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2007). *Research methods for business students* (4th ed.). Pearson.